

24/8

Tunis och Frankrike

Enligt ett telegram från Paris har missnöje yppats i Frankrike över att den angloamerikanska politiken inte skulle tillräckligt beakta Frankrikes intressen i Medelhavet; bl. a. har man kritiserat att det engelska utrikesdepartementet hållit en mottagning för nationalistledaren i Tunis, Habib Bourguiba. Den rundresa som Bourguiba under den senaste tiden företagit i Europa och Amerika och som även omfattat Skandinavien är avsedd att väcka intresse för den självständighetsrörelse i Tunis för vilken Bourguiba är ledare, och den uppmärksamhet som saken rönt tycks oroa vissa kretsar i Frankrike.

För omkring ett år sedan såg det ut som om den tunisiska självständighetsrörelsen skulle vinna definitiva framgångar; frågan diskuterades utförligt i en researtikel från Dagens Nyheter korrespondent Victor Vinde. Det s. k. nationalistiska partiet, som kräver utsträckt självstyrelse för Tunis, men samtidigt håller på intimt samarbete med Frankrike, blev representerat i den tunisiska regeringen, och man lovade att tillgodose rörelsens mest trängande krav, såsom ökat inflytande för tunisierna inom förvaltningen och kommunal självstyrelse på grundval av en lika och allmän rösträtt. För närvarande finns ingen garanti för tunisiernas inflytande på styrelsen, eftersom representationen — till hälften bestående av tunisier och till hälften av

fransmän — endast har konsultativa befogenheter. I juni förra året förklarade utrikesminister Robert Schuman under särskild hänvisning till Tunis att det slutliga målet för den franska kolonialpolitiken vore oberoende för de olika kolonierna; vid samma tid resolverade den socialistiska partikongressen att man successivt borde ge Tunis total självständighet.

Svårigheter har emellertid uppstått redan då det gällt att förverkliga de första punkterna på programmet. Den franska befolkningen i Tunis — ungefär 150.000 av 3,5 milj. invånare — har motsatt sig en utvidgning av självstyrelsen, och den franska regeringen har fallit undan för dessa oppositionsytringar. I Frankrike har visserligen socialisterna och en stor del av folkrepublikanerna visat sympati för Tunis självständighetssträvanden, men andra partier har i det hela ställt sig avvisande. Här som inom andra kolonier med krav på utsträckt rättigheter för den infödda befolkningen finns risker för att de mer extrema grupperna vinner terräng och att en våldsam konflikt kommer till stånd om inte de moderata kraven i tid blir beaktade.

24/8

Morgon-Tidningen

vill i sitt senaste inlägg — i gott sällskap med andra förvanskningar — rent av bortförklara skillnaden mellan svensk och utländsk socialdemokrati när det gäller At-

lantpakten. Det är starkt! I nästan alla länder i Europa är socialdemokratin för Atlantpakten; England, Norge och Danmark anslöt sig till den under ledning av socialdemokratiska regeringar. I Sverige är partiet ovillkorligt mot pakten, och i Morgon-Tidningen överflödar artiklar som pläderar för den tredje ståndpunkten, medan intet enda inlägg införts för Atlantpaktslinjen. Då bristen på allsidig debatt i tidningen påpekas blir svaret att ett välvilligt uttalande i Dagens Nyheter om en helt annan debatt ("Socialism 1951") återopas. Och dylika små falsarier — eller tanklösheter — kallar man helt högtidligt en debatt om "socialism och liberalism".

24/8

Rysk litteraturexercis

I en stor artikel i *Pravda* erinras om att det är fem år sedan kommunistiska partiets centralkommitté utfärdade vissa direktiv för litteraturen. Här betonades bl. a. att "opolitiskhet och konst för konstens egen skull är främmande för Sovjetlitteraturen och farlig för Sovjetfolkets och Sovjetstatens intressen". De ryska tidskrifterna och den ryska litteraturen finge under inga förhållanden vara "opolitiska", utan måste tjänstgöra som "mäktiga redskap för Sovjetstaten". Enligt *Pravda* har resultatet av dessa maningar i stort sett varit gott. Tusentals utmärkta böcker har utkommit; för varje år har allt tydligare "i vår litteratur framträtt tanken på arbete för Sovjetfolket, som enligt den store Stalins visa föreskrifter skapar kommunismen". Även under efterkrigsåren har det gått bra, men inte alldeles bra. Man har avslöjat "en opatriotisk grupp av kritiker-kosmopoliter" som visat beundran för västerns borgerliga kultur. Bland exemplen nämnes särskilt den "nationalistiska" dikten "Ålska Ukraina", och det talas om "den sjukliga atmosfär som uppdagades i samband med kritiken av Sosjuras dikt". Slutsatsen blir därför att "vår Sovjetlitteratur ännu inte nått tillräcklig bredd och fullhet vid återspeglandet av de storslagna nydaningarna, vid utvecklingen av den underbara livsfrämjande energin hos de folkmassor som segerrikt bygger kommunismen under den store Stalins ledning". Man måste komma längre för att bli värdig "människosjälarnas ingenjör, vår litteraturs store vän, kamrat Stalin".